

II

(Πράξεις για την ισχύ των οποίων δεν απαιτείται δημοσίευση)

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 12ης Φεβρουαρίου 2001

περί ευρωπαϊκής συνεργασίας για την αξιολόγηση της ποιότητας στη σχολική εκπαίδευση

(2001/166/EK)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 149 παράγραφος 4 και το άρθρο 150 παράγραφος 4, την πρόταση της Επιτροπής,

τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής⁽¹⁾,

τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών⁽²⁾,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 251 της συνθήκης⁽³⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Είναι ανάγκη να δοθεί ώθηση στην ευρωπαϊκή διάσταση της παιδείας, δεδομένου ότι αποτελεί βασικό στόχο για την οικοδόμηση της Ευρώπης των πολιτών.
- (2) Όλα τα κράτη μέλη έχουν ως πρωταρχικό στόχο στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση, καθώς και στην επαγγελματική εκπαίδευση, την υψηλού επιπέδου εκπαίδευση στο πλαίσιο της κοινωνίας της γνώσης.
- (3) Η ποιότητα της σχολικής εκπαίδευσης πρέπει να εξασφαλίζεται σε όλα τα επίπεδα και σε όλους τους τομείς της εκπαίδευσης, ανεξάρτητα από τις διαφορές όσον αφορά τους στόχους, τις μεθόδους και τις εκπαιδευτικές ανάγκες, και ανεξάρτητα από τη διαβάθμιση των σχολείων όπου αυτή υφίσταται.
- (4) Κατά τη διάρκεια των τελευταίων δεκαετιών έχουν αυξηθεί οι πόροι που διατίθενται από τις βιομηχανικές χώρες για την παιδεία. Η παιδεία θεωρείται ως στοιχείο που συμβάλλει όχι μόνο στον εμπλουτισμό του ατόμου αλλά και στην κοινωνική συνοχή, την κοινωνική ένταξη και την επίλυση προβλημάτων στον τομέα της απασχόλησης. Η δια βίου μάθηση αποτελεί σημαντικό μέσο για τη μελλοντική εξέλιξη του ατόμου σε επαγγελματικό και προσωπικό επίπεδο. Η παιδεία

υψηλού επιπέδου είναι σημαντική υπό το πρίσμα των πολιτικών για την αγορά εργασίας, της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων στην Κοινότητα και της αναγνώρισης διπλωμάτων και διδακτικών ικανοτήτων.

- (5) Είναι ευθύνη των κρατών μελών να εξασφαλίζουν, όταν έχουν τη δυνατότητα, ότι στα προγράμματα των σχολείων λαμβάνεται υπόψη η εξέλιξη της κοινωνίας.
- (6) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να βοηθούν τα σχολικά ιδρύματα ώστε να ανταποκρίνονται στις εκπαιδευτικές και κοινωνικές απαιτήσεις της νέας χλιετίας και να προσαρμόζονται στις εξελίξεις που προκύπτουν από αυτές. Κατά συνέπεια, τα κράτη μέλη θα πρέπει να στηρίζουν τα σχολικά ιδρύματα, προκειμένου να βελτιώνουν την ποιότητα των υπηρεσιών που προσφέρουν, βοηθώντας τα να αναπτύξουν νέες πρωτοβουλίες επικεντρωμένες στην εξασφάλιση της ποιότητας της διδασκαλίας και βοηθώντας τα να ενθαρρύνουν τόσο την κινητικότητα των ατόμων από τη μία χώρα στην άλλη όσο και τη μεταφορά γνώσεων.
- (7) Στον τομέα των πολιτικών για την αγορά εργασίας, κάθε έτος το Συμβούλιο εκδίδει ένα σύνολο κατευθυντήριων γραμμών βάσει ποσοτικών στόχων και δεικτών. Η έβδομη από τις κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση το 2000 που παρατίθενται στο παράρτημα της απόφασης 2000/228/EK⁽⁴⁾, αναφέρει ότι τα κράτη μέλη «βελτιώνουν την ποιότητα των σχολικών συστημάτων τους προκειμένου να μειωθεί σημαντικά ο αριθμός των νέων που εγκαταλείπουν πρόωρα το σχολικό σύστημα. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει επίσης να δοθεί στους νέους με μαθησιακές δυσκολίες».
- (8) Στην όγδοη από τις εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές υπάρχει ειδική αναφορά στην ανάπτυξη της εκπαίδευσης σε θέματα υπολογιστών, στον εξοπλισμό των σχολείων με υπολογιστές και στη διευκόλυνση της πρόσβασης των σπουδαστών στο Διαδίκτυο, έως το τέλος του 2002, κάτι που θα επιδράσει θετικά στην ποιότητα της εκπαίδευσης και θα προετοιμάσει τους νέους για την ψηφιακή εποχή.

⁽¹⁾ ΕΕ C 168 της 16.6.2000, σ. 30.

⁽²⁾ ΕΕ C 317 της 6.11.2000, σ. 56.

⁽³⁾ Γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 6ης Ιουλίου 2000 (δεν έχει ακόμα δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα)· κοινή θέση του Συμβουλίου της 9ης Νοεμβρίου 2000 (ΕΕ C 375 της 28.12.2000, σ. 38) και απόφαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 16ης Ιανουαρίου 2001 (δεν έχει ακόμα δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα).

⁽⁴⁾ ΕΕ L 72 της 21.3.2000, σ. 15.

- (9) Η προαγωγή της κινητικότητας που καθιερώνεται ως στόχος της Κοινότητας με τα άρθρα 149 και 150 της συνθήκης, θα πρέπει να ενθαρρυνθεί με μια παιδεία υψηλού επιπέδου.
- (10) Η ευρωπαϊκή συνεργασία και οι διακρατικές ανταλλαγές εμπειριών θα συμβάλουν στον εντοπισμό και τη διάδοση αποτελεσματικών και αποδεκτών μεθόδων για την αξιολόγηση της ποιότητας.
- (11) Τα συστήματα που αποσκοπούν στη διασφάλιση της ποιότητας πρέπει να παραμείνουν ευέλικτα και προσαρμόσιμα στα νέα δεδομένα που προκύπτουν από τις αλλαγές στις δομές και τους στόχους των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη την πολιτιστική διάσταση της εκπαίδευσης.
- (12) Τα συστήματα εγγύησης της ποιότητας ποικίλλουν ανάλογα με τα κράτη μέλη και τα σχολικά ιδρύματα, δεδομένης της ποικιλομορφίας του μεγέθους, των δομών, των οικονομικών συνθηκών, των θεσμικών χαρακτηριστικών και της παιδαγωγικής προσέγγισης των ιδρυμάτων.
- (13) Η αξιολόγηση της ποιότητας και ιδιαίτερα η αυτοαξιολόγηση των σχολείων αποτελούν κατάλληλα μέσα για την καταπολέμηση του φαινομένου της πρόωρης διακοπής της σχολικής εκπαίδευσης από ορισμένους νέους, καθώς και του φαινομένου του κοινωνικού αποκλεισμού.
- (14) Προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος της παιδείας υψηλού επιπέδου είναι διαθέσιμο ένα ευρύ φάσμα μέσων. Η αξιολόγηση της ποιότητας είναι ένα από αυτά και αποτελεί πολύτιμη συνεισφορά στη διασφάλιση και ανάπτυξη της ποιότητας της εκπαίδευσης στα γενικά και στα επαγγελματικά σχολεία. Η αξιολόγηση της ποιότητας της εκπαίδευσης πρέπει να επιδιώκει, μεταξύ άλλων, την αποτίμηση της ικανότητας των σχολικών ιδρυμάτων να λαμβάνουν υπόψη τους τη χρήση των νέων τεχνολογιών πληροφοριών που τείνουν να γενικευθούν.
- (15) Η δικτύωση, σε ευρωπαϊκό επίπεδο, των ιδρυμάτων που συμμετέχουν στην αξιολόγηση της ποιότητας της σχολικής εκπαίδευσης έχει θεμελιώδη σημασία. Τα υπάρχοντα δίκτυα, όπως το ευρωπαϊκό δίκτυο διαμορφωτών πολιτικής για την αξιολόγηση των εκπαιδευτικών συστημάτων το οποίο δημιουργήθηκε από τα κράτη μέλη το 1995, μπορούν να παράσχουν ανεκτίμητη βοήθεια στην εφαρμογή της παρούσας σύστασης.
- (16) Η Επιτροπή εφάρμοσε ένα πιλοτικό πρόγραμμα για την αξιολόγηση της ποιότητας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση το 1994 και το 1995. Στη σύσταση 98/561/EK του Συμβουλίου, της 24ης Σεπτεμβρίου 1998, για την ευρωπαϊκή συνεργασία με σκοπό τη διασφάλιση της ποιότητας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση⁽¹⁾, υπογραμμίζεται η σημασία της ανταλλαγής πληροφοριών και εμπειριών καθώς και της συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών για την εξασφάλιση της ποιότητας.
- (17) Το πρόγραμμα Σωκράτης⁽²⁾, ιδίως η δράση 6.1 αυτού, καλεί την Επιτροπή να προωθήσει την ανταλλαγή πληροφοριών και εμπειριών σε θέματα κοινού ενδιαφέροντος. Η αξιολόγηση της ποιότητας της σχολικής εκπαίδευσης είναι μια από τις προτεραιότητες της εν λόγω δράσης.
- (18) Η Επιτροπή, από το Μάρτιο του 1996, προέβη σε διάφορες μελέτες και επιχειρησιακές ενέργειες για τη διερεύνηση του θέματος της αξιολόγησης από διαφορετικές οπτικές γωνίες, με στόχο την περιγραφή των πολλών και διαφόρων προσεγγίσεων και μεθόδων αξιολόγησης της εκπαίδευσης που χρησιμοποιούνται σε διάφορα επίπεδα.
- (19) Η Επιτροπή εφάρμοσε ένα πιλοτικό σχέδιο κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους 1997-1998 σε 101 σχολεία ανώτερης και κατώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στις χώρες που συμμετέχουν στο πρόγραμμα Σωκράτης, το οποίο οδήγησε στη συνειδητοποίηση θεμάτων ποιότητας και συνέβαλε στη βελτίωση της ποιότητας της εκπαίδευσης στα σχολεία αυτά. Η τελική έκθεση, Ιούνιος 1999, με τίτλο «Αξιολόγηση της ποιότητας στην σχολική εκπαίδευση, ένα ευρωπαϊκό πιλοτικό σχέδιο» τονίζει μια σειρά μεθοδολογικών στοιχείων, ως ιδιαίτερα σημαντικών για επιτυχή αυτοαξιολόγηση.
- (20) Στα συμπεράσματά του της 16ης Δεκεμβρίου 1997⁽³⁾, το Συμβούλιο αναφέρει ότι η αξιολόγηση αποτελεί επίσης σημαντικό στοιχείο για την εξασφάλιση και, όπου χρειάζεται, τη βελτίωση της ποιότητας.
- (21) Η Προεδρία του Συμβουλίου, κατά το έκτακτο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο που έλαβε χώρα στη Λισαβόνα στις 23 και 24 Μαρτίου 2000, δήλωσε, στα συμπεράσματά της, ότι τα ευρωπαϊκά συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης πρέπει να προσαρμόζονται τόσο στις ανάγκες της κοινωνίας των πληροφοριών όσο και στην ανάγκη να ανυψωθεί το επίπεδο απασχόλησης και να βελτιωθεί η ποιότητά της.
- (22) Με την προοπτική της διεύρυνσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα υποψήφια κράτη θα πρέπει να συμμετέχουν στην ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της ποιοτικής αξιολόγησης.
- (23) Είναι αναγκαίο να ληφθεί υπόψη η αρχή της επικουρικότητας καθώς και η αποκλειστική αρμοδιότητα των κρατών μελών για την οργάνωση και τη διάρθρωση των εκπαιδευτικών τους συστημάτων, κατά τρόπον ώστε να μπορέσουν να αναπτυχθούν οι πολιτιστικές ιδιαιτερότητες και εκπαιδευτικές παραδόσεις κάθε κράτους.

I. ΣΥΝΙΣΤΟΥΝ ΣΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ:

εντός του ιδιαίτερου οικονομικού, κοινωνικού και μορφωτικού τους πλαισίου και λαμβάνοντας δεόντως υπόψη την ευρωπαϊκή διάσταση, να υποστηρίξουν τη βελτίωση της αξιολόγησης της ποιότητας της σχολικής εκπαίδευσης μέσα από:

1. Την υποστήριξη και, εάν χρειάζεται, τη δημιουργία διαφανών συστημάτων αξιολόγησης της ποιότητας, με στόχο:

- α) να εξασφαλίσουν παιδεία υψηλού επιπέδου, ενώ ταυτόχρονα θα προωθούν την κοινωνική ένταξη, και ίσες ευκαιρίες για τα κορίτσια και τα αγόρια·
- β) να διαφυλάξουν την ποιότητα της σχολικής εκπαίδευσης, ως βάση για τη δια βίου μάθηση·

⁽¹⁾ ΕΕ L 270 της 7.10.1998, σ. 56.

⁽²⁾ ΕΕ L 28 της 3.2.2000, σ. 1.

⁽³⁾ ΕΕ C 1 της 3.1.1998, σ. 4.

- γ) να ενθαρρύνουν την αυτοαξιολόγηση των σχολείων, ως μέθοδο δημιουργίας σχολείων μάθησης και επιμόρφωσης, μέσα σε ένα ισορροπημένο πλαίσιο αυτοαξιολόγησης του σχολείου και εξωτερικής αξιολόγησης·
 - δ) να χρησιμοποιήσουν τις τεχνικές για τη βελτίωση της ποιότητας ως μέσο για την καλύτερη προσαρμογή στις απαιτήσεις ενός κόσμου σε ταχεία και μόνιμη εξέλιξη·
 - ε) να διασαφηνίσουν το σκοπό και τους όρους της αυτοαξιολόγησης και να εξασφαλίσουν ότι η προσέγγιση που ακολουθεί η αυτοαξιολόγηση είναι σύμφωνη με άλλες κανονιστικές μορφές·
 - στ) να αναπτύξουν την εξωτερική αξιολόγηση προκειμένου να παρασχεθεί μεθοδολογική υποστήριξη για την αυτοαξιολόγηση των σχολείων και να δοθεί μια εκ των έξω άποψη του σχολείου, ενθαρρύνοντας τη συνεχή του βελτίωση και φροντίζοντας η διαδικασία αυτή να μην περιορίζεται σε διοικητικούς ελέγχους και μόνον.
2. Την ενθάρρυνση και, όπου χρειάζεται, την υποστήριξη της συμμετοχής των σχολικών παραγόντων, όπως καθηγητών, μαθητών, διευθυνσης, γονέων και εμπειρογνομόνων, στη διαδικασία εξωτερικής αξιολόγησης και αυτοαξιολόγησης στα σχολεία με στόχο να προωθηθεί η κατανομή της ευθύνης για τη βελτίωση των σχολείων.
 3. Την υποστήριξη της κατάρτισης σε θέματα διαχείρισης και χρήσης εργαλείων αυτοαξιολόγησης, με στόχο:
 - α) να καταστεί η αυτοαξιολόγηση ένα αποτελεσματικό εργαλείο που θα ενισχύει τη δυνατότητα βελτίωσης του σχολείου·
 - β) να εξασφαλισθεί η αποτελεσματική διάδοση παραδειγμάτων ορθής πρακτικής και νέων εργαλείων στα πλαίσια της αυτοαξιολόγησης.
 4. Την υποστήριξη των σχολείων για να μαθαίνουν το ένα από το άλλο σε εθνική και ευρωπαϊκή κλίμακα, με στόχο:
 - α) τον εντοπισμό και τη διάδοση ορθής πρακτικής και αποτελεσματικών εργαλείων, όπως οι δείκτες και τα σημεία αναφοράς στον τομέα της αξιολόγησης της ποιότητας της σχολικής εκπαίδευσης·
 - β) τη δημιουργία δικτύων μεταξύ των σχολείων, σε όλα τα κατάλληλα επίπεδα, για την παροχή αλληλοϋποστήριξης και την πρόδοση μιας εξωτερικής ώθησης στη διαδικασία αξιολόγησης.
 5. Την ενθάρρυνση της συνεργασίας μεταξύ όλων των αρχών που συμμετέχουν στην αξιολόγηση της ποιότητας στη σχολική εκπαίδευση και την προώθηση της δικτύωσής τους σε ευρωπαϊκό επίπεδο.
- Η συνεργασία αυτή μπορεί να καλύψει τους ακόλουθους τομείς:
- α) την ανταλλαγή πληροφοριών και εμπειριών, ιδίως σχετικά με τις μεθοδολογικές εξελίξεις και τα παραδείγματα ορθής πρακτικής, χρησιμοποιώντας ιδιαίτερα σύγχρονες τεχνολογίες πληροφορίας και επικοινωνίας και, εάν είναι απαραίτητο, οργανώνοντας ευρωπαϊκές διασκέψεις, σεμινάρια και εργαστήρια·
 - β) τη συλλογή στοιχείων και την ανάπτυξη εργαλείων όπως δείκτες και σημεία αναφοράς που είναι ιδιαίτερα κατάλληλα για την αξιολόγηση της ποιότητας στα σχολεία·

γ) τη δημοσίευση των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης της σχολικής εκπαίδευσης σύμφωνα με τις σχετικές πολιτικές εκάστου κράτους μέλους και των εκπαιδευτικών του ιδρυμάτων, τα οποία πρέπει να είναι διαθέσιμα για τις αρχές των κρατών μελών·

δ) προώθηση επαφών μεταξύ εμπειρογνομόνων για τη δημιουργία ευρωπαϊκής εμπειρίας στον εν λόγω τομέα·

ε) χρησιμοποίηση των αποτελεσμάτων διεθνών ερευνών για την ανάπτυξη της αξιολόγησης της ποιότητας στα σχολεία.

II. ΚΑΛΟΥΝ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ:

1. Να προωθήσει, σε στενή συνεργασία με τα κράτη μέλη και με βάση τα υφιστάμενα κοινοτικά προγράμματα, τη συνεργασία που αναφέρεται στα σημεία 4 και 5 του μέρους I και να μεριμνήσει ώστε να συμπράξουν στη συνεργασία αυτή οι σχετικές οργανώσεις και ενώσεις που έχουν την απαιτούμενη πείρα στον τομέα αυτό.

Εν προκειμένω, η Επιτροπή θα πρέπει να εξασφαλίζει ότι αξιοποιείται πλήρως η εμπειρία του δικτύου Eurgydice, που αναφέρεται στη δράση 6.1 του προγράμματος Σωκράτης.

2. Να δημιουργήσει, βάσει των υφιστάμενων κοινοτικών προγραμμάτων, βάση δεδομένων για τη διάδοση αποτελεσματικών μέσων και εργαλείων αξιολόγησης της ποιότητας των σχολείων. Η βάση δεδομένων θα πρέπει να περιέχει επίσης παραδείγματα ορθής πρακτικής και να είναι διαθέσιμη στο Διαδίκτυο, διασφαλίζοντας μια αμφίδρομη χρησιμοποίηση.
3. Να χρησιμοποιήσει τους πόρους που υφίστανται στο πλαίσιο υφιστάμενων κοινοτικών προγραμμάτων, να ενσωματώσει την αποκτηθείσα πείρα στα προγράμματα αυτά και να αναπτύξει τα υφιστάμενα δίκτυα.
4. Να προβεί, ως πρώτο βήμα, στην απογραφή των μέσων και στρατηγικών για την αξιολόγηση της ποιότητας στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση που χρησιμοποιούνται ήδη στα διάφορα κράτη μέλη. Όταν ολοκληρωθεί η απογραφή, η Επιτροπή, από κοινού με τα κράτη μέλη, θα μεριμνήσει για την κατάλληλη συνέχεια. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και η Επιτροπή των Περιφερειών θα πρέπει να ενημερώνονται πλήρως σε τακτική βάση για την εν λόγω συνέχεια.
5. Να υποβάλλει, με τη συμβολή των κρατών μελών, κάθε τρία χρόνια στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών λεπτομερή έκθεση με θέμα την εφαρμογή της παρούσας σύστασης.
6. Να καταρτίζει συμπεράσματα και να υποβάλει προτάσεις επί τη βάση των εκθέσεων αυτών.

Βρυξέλλες, 12 Φεβρουαρίου 2001.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Η Πρόεδρος

N. FONTAINE

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

T. ÖSTROS